

Dispoziția nr. 2/2016 pentru recunoașterea fenomenului alienării părintești, publicată în Monitorul Oficial

Dispoziția nr. 2/2016 pentru recunoașterea fenomenului alienării parentale/părintești și prevederilor Protocolului privind recunoașterea alienării parentale, încheiat între Institutul de Psihologie Judiciară și Asociația Română pentru Custodie Comună a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 25 februarie 2016.

În temeiul dispozițiilor art. 51 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 788/2005, pe baza prevederilor din Manualul de Diagnostic și Statistică al Tulburărilor Mentale, a cincea ediție, abreviat DSM-5, utilizat atât de către medicii psihiatri, cât și de către psihologi, în care se recunosc psihodiagnosticele de abuz psihologic asupra copilului și copil afectat de stresul relației dintre părinți, având în vedere practica de specialitate din domeniul expertizei psihologice judiciare, care a relevat identificarea în rapoartele de expertiză psihologică judiciară a fenomenului alienării parentale/părintești, recunoscute de către instanțele de judecată din România, încheierea primului Protocol privind recunoașterea alienării parentale/părintești, încheiat în România de către Institutul de Psihologie Judiciară și Asociația Română pentru Custodie Comună la data de 1 februarie 2016, precum și punctul de vedere al specialiștilor din cadrul Institutului de Psihologie

Judiciară,

președintele Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România d i s p u n e:

Art. 1.

(1) Se recunoaște fenomenul alienării parentale/părintești ca formă de abuz psihologic (emoțional) sever asupra copilului, constând în activitatea de denigrare sistematică a unui părinte de către celălalt părinte, cu intenția alienării (înstrăinării) copilului de către celălalt părinte.

(2) Se recunosc prevederile Protocolului privind recunoașterea alienării parentale, încheiat de către Institutul de Psihologie Judiciară, în calitate de furnizor de formare profesională complementară în domeniul expertizei psihologice judiciare, avizat profesional de către Colegiul Psihologilor din România și Asociația Română pentru Custodie Comună la data de 1 februarie 2016.

(3) Se recunoaște necesitatea formării profesionale continue a psihologilor în domeniul alienării parentale/părintești, precum și în domeniul expertizei psihologice a copilului abuzat/neglijat, aceasta fiind realizată în vederea cunoașterii și promovării interesului superior al copilului.

Art. 2.

Prezenta dispoziție intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

București, 12 februarie 2016.

Ordinul ANAF nr. 3769/2015, publicat în Monitorul Oficial

Ordinul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) nr. 3769/ 2015 a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 11 din 7 ianuarie 2016.

Prezentul Ordin aduce o serie de modificări în ceea ce privește informațiile ce trebuie incluse în Formularul 394, principalele modificări fiind:

1. Raportarea se face defalcat pe cote de TVA (20%, 9% sau 5%)
2. În ceea ce privește operațiunile desfășurate cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România:
  - informațiile privind achizițiile de bunuri și servicii vor fi defalcate în funcție de sistemul de TVA aplicat de furnizor (sistem normal de TVA sau sistem de TVA la încasare).
  - livrările / achizițiile supuse măsurilor de simplificare conform articolului 331 din noul Cod Fiscal se raportează defalcat pe toate categoriile de bunuri / servicii supuse acestui regim.
3. Au fost introduse secțiuni noi în vederea declarării informațiilor cu privire la următoarele:
  - operațiuni efectuate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA;
  - operațiuni efectuate cu persoane impozabile nestabilite în România, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, stabilite în alte state membre respectiv stabilite în afara Uniunii Europene;
  - încasări prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și încasări din activități

exceptate conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale;

- livrări de bunuri / prestări de servicii, respectiv achiziții de bunuri / servicii, pentru care s-au emis facturi simplificate.

4. Se vor include informații cu privire la plaja de numere de facturi utilizate în perioada de raportare, respectiv numărul total de facturi emise în perioada de raportare, cu defalcare pe facturi stornate, anulate și autofacturi.

5. Se va prezenta natura operațiunilor din care provine TVA negativă solicitată la rambursare.

6. Declarația se va depune la organul fiscal competent chiar dacă în perioada de raportare nu au fost realizate operațiuni de natura celor care fac obiectul declarării.

Prevederile prezentului Ordin se aplică începând cu operațiunile efectuate în trimestrul I 2016 și vor intra în vigoare la data de 1 aprilie 2016. Contribuabilii care au perioada fiscală luna calendaristică vor depune formularul 394 pentru lunile ianuarie și februarie 2016 utilizând formularul utilizat în prezent.

Aceștia vor depune declarația pentru lunile ianuarie și februarie 2016 și pe baza noului formular până la 25 aprilie 2016, prin care vor fi înlocuite declarațiile depuse anterior. Pentru luna martie 2016 se va depune declarația pe formularul nou.

Având în vedere complexitatea noului formular, recomandăm elaborarea în cel mai scurt timp a unor proceduri interne de raportare în formularul 394 și adaptarea sistemelor informatice folosite în acest scop

---

Studiu EY: 87% dintre companii vor crește salariile în 2016, 81% vor face investiții, iar 71% vor face angajări

93% din liderii de business din România sunt încrezători în creșterea afacerilor lor în acest an, în timp ce doar 5% se așteaptă la scăderea cifrei de afaceri, iar 2% se așteaptă la o stagnare. Dintre cei care mizează pe creștere, 41% așteaptă o evoluție semnificativ pozitivă (creștere peste 10%), în scădere totuși față de 48% la începutul anului trecut.

Estimările privind **creșterea profitului** sunt, de asemenea, pozitive – 32% dintre companii așteptându-se la o creștere a profitabilității cu peste 10% în 2016.

Această tendință va fi susținută în mare măsură prin investiții, având în vedere că **81% dintre respondenți afirmă că vor crește investițiile** în 2016, față de 76% câți planificau acest lucru la începutul lui 2015. Acestea se vor concentra pe creșterea eficienței, extinderea pe noi segmente de piață și extinderea în noi piețe de desfacere, arată concluziile studiului „*O nouă viziune a creșterii*” publicat astăzi de EY România. Aceste investiții vor fi finanțate prin resurse proprii și reinvestirea profitului (46%), urmate de credite bancare (34%).

Studiul EY are la bază răspunsurile a 421 executivi de top și analizează percepția acestora în privința perspectivelor mediului de afaceri din România în 2016. 23% dintre

respondenți provin din companii cu cifra de afaceri mai mare de 50 de milioane EUR, 28% din companii cu cifră de afaceri între 10-50 milioane EUR, 35% cu cifra de afaceri între 1-10 milioane EUR și 14% sub 1 milion de EUR cifră de afaceri. Executivii au răspuns chestionarului EY România în perioada 26 ianuarie – 8 februarie 2016.

„Rezultatele de anul acesta reflectă o preocupare crescută a executivilor pentru dezvoltarea durabilă a afacerilor lor. În ciuda perspectivelor promițătoare privind evoluția economică a României, companiile locale operează într-un mediu de business care le aduce atât provocări cât și oportunități din acest punct de vedere. De altfel, studiul nostru arată că 7 din 10 executivi consideră inovația ca fiind importantă pentru evoluția pozitivă a performanței companiei în 2016, iar 47% își propun ca, în caz de stagnare a creșterii, să transforme piața în care activează prin inovație”, spune Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România.

Salariile cresc, la fel ca și numărul de angajați

Evoluțiile pozitive estimate pentru cifra de afaceri și profitabilitate vor fi susținute și prin creșterea numărului de angajați. În timp ce 35% dintre angajatori se așteaptă la o creștere modestă (sub 5%), 36% afirmă că vor crește numărul angajaților între 5-30% sau peste.

87% dintre companii vor crește salariile în 2016, dar 44% dintre respondenți nu estimează o creștere mai mare de 5%. Totuși, 43% au bugetat pentru 2015 o creștere a salariilor propriilor angajați între 5-20% sau chiar mai mult, față de 38% câți planificau acest lucru cu un an în urmă. Companiile din IT și din industriile producătoare estimează cele mai mari rate de creștere a salariilor în anul curent.

R&D și noile tehnologii – sectorul cu perspectivele cele mai

mari de creștere

Respondenții din sectorul R&D și noile tehnologii sunt foarte încrezători în perspectivele sectorului în care activează (50%), devansând pentru prima dată industria IT. Alți executivi optimiști peste media economiei provin din IT (36%) și turism (27%).

Cererea va continua să alimenteze creșterea

Cererea va continua să alimenteze creșterea business-urilor din România și în 2016, conform răspunsurilor oferite în cadrul studiului *O nouă viziune a creșterii*. Astfel, 65% dintre executivi se așteaptă la o creștere a cererii pentru produsele și serviciile companiei lor anul acesta, în timp ce 30% estimează o stagnare și doar 5% o tendință negativă. Evoluțiile cele mai bune le așteaptă executivii din R&D și noile tehnologii și industria farmaceutică, în timp ce evoluții negative sunt estimate în mass media.

Costurile reduse și încrederea în brand sunt cele mai importante avantaje competitive

În continuare, 33% dintre oamenii de afaceri consideră costurile reduse cel mai important avantaj competitiv al concurenței, în scădere semnificativă totuși față de anul trecut, când 41% dintre respondenți indicau același lucru. La o distanță mică și în creștere față de 2015, încrederea în brand este percepută de asemenea ca unul din cele mai importante avantaje competitive, de către 30% dintre respondenți. Dacă în 2015, reducerea costurilor era primul răspuns luat în calcul de executivi la condițiile de piață, anul acesta reducerea costurilor a trecut pe locul doi (21%), fiind devansată de creșterea productivității (27%).

În același timp, executivii recunosc într-o măsură mai mare importanța mare a inovației în succesul companiei pe care o conduc, 74% dintre ei afirmând că inovația are un impact mare și foarte mare în această privință, față de 60% în 2015.

Satisfacția clienților definește succesul pe piața locală

Referindu-se la **factorii care definesc succesul pe piața locală în 2016**, cei mai importanți trei indicatori rămân: satisfacția clienților, rezultatele financiare și cota de piață, cu precizarea că satisfacția clienților a crescut în importanță față de indicatorii financiari, fiind în acest an cel mai importat element al succesului unei companii pentru 83% dintre respondenți. Alături de acești factori, 51% dintre liderii de business menționează notorietatea mărcii (brand awareness), față de 41% în anul trecut.

Ordinul nr. 103/2016, publicat în Monitorul Oficial

Ordinul nr. 103/2016 privind aprobarea instrucțiunilor de aplicare a scutirii de taxă pe valoare adăugată a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 106 din 11 februarie 2016. Prezentul Ordin abrogă Ordinul ministerului finanțelor publice nr. 2.222/2006.

Ordinul introduce o serie de reguli noi printre care enumerăm următoarele: În cazul unei inspecții fiscale, organele de inspecție fiscală obligă persoana impozabilă la colectarea TVA de la data faptului generator, în situația în care aceasta nu deține documentele de justificare a scutirii de taxă și este depășit termenul de 90 de zile de la data la care a intervenit faptul generator de taxă pentru operațiunea în cauză.

Persoana impozabilă poate efectua, în termenul legal de prescripție, regularizarea în scopul aplicării scutirii de TVA de la data faptului generator de taxă, dacă aceasta intră în posesia documentelor de justificare a scutirii:

- după efectuarea inspecției fiscale și
- ulterior expirării termenului de 90 de zile de la data la care a intervenit faptul generator pentru operațiunea în cauză. Ulterior, organul fiscal competent va efectua reverificarea.

În vederea justificării scutirii de TVA pentru exportul de bunuri, nu mai este necesară prezentarea documentului (de exemplu documentul de transport) din care să rezulte că transportul este realizat de către furnizor/cumpărător ori de o terță parte în numele său. Au fost introduse clarificări cu privire la modalitatea de aplicare a scutirii de TVA pentru livrările succesive de bunuri, în situația în care transportul acestora în afara Uniunii Europene este efectuat de cumpărătorul-revânzător nestabilit în România sau de altă persoană în contul său.

Se menționează faptul că în cazul navelor care nu sunt noi, utilizate pentru transportul de călători/bunuri cu plată sau pentru activități comerciale, industriale sau de pescuit, care sunt atribuite navigației în largul mării, scutirile de TVA prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. h) din Legea 227/2015 privind Codul Fiscal se aplică dacă navele sunt efectiv și preponderent utilizate pentru navigație în largul mării pe o perioadă de cel mult 5 ani.

Ordinul introduce prevederile Deciziei nr. 3/2015 a Comisiei fiscale centrale cu privire la aplicarea scutirii de TVA pentru livrările de bunuri și prestările de servicii în cazul navelor atribuite navigației în largul mării și care sunt utilizate pentru transportul de călători/bunuri cu plată sau pentru activități comerciale, industriale sau de pescuit, precum și în cazul navelor utilizate pentru salvare ori asistență pe mare sau pentru pescuitul de coastă. În mod specific, se menționează că trebuie avute în vedere criteriile privind capacitatea navei de a naviga în largul mării, cât și utilizarea efectivă și preponderentă a acesteia pentru

navigație în largul mării.

Pentru aplicarea scutirilor de TVA în cazul prestărilor de servicii și/sau a livrărilor de bunuri efectuate pentru nevoile directe ale navelor și/sau pentru încărcătura acestora, beneficiarul trebuie să prezinte o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nava respectivă este efectiv și preponderent utilizată în largul mării.

Ce cred companiile din România despre rețelele sociale?

Rețelele sociale au depășit de mult rolul unei simple socializări online între persoane private. „Să fii în rețea” nu mai este doar un trend de generație, ci tot mai mult un fenomen global. De la invitații la evenimente și vânzări de produse până la câștigarea mandatelor prezidențiale, rețelele sociale au un spectru de utilitate important.

Tot mai mult studiat în universități și mai adoptat în mediul de afaceri, acest fenomen are un impact ce merită înțeles. La EY România facem de 3 ani studiul privind **Impactul rețelelor sociale asupra mediului de afaceri** tocmai cu scopul de a măsura acest impact.

În acest articol ne propunem să prezentăm comparativ cu ediția 2014 doar o selecție a analizei rezultatelor obținute din administrarea în perioada 3-20 noiembrie 2015 a unui chestionar de 28 de întrebări la care au răspuns 270 de reprezentanți ai unor companii importante din România.

În ceea ce privește utilizarea rețelelor sociale în mediul de afaceri românesc aflăm următoarele:

- **Promovarea companiei pe primul loc:** În 2015, 74% dintre respondenți folosesc rețelele sociale pentru promovarea companiei și plănuiesc să le utilizeze în continuare (procent în creștere de la 58% în 2014), în timp ce 13% dintre aceștia spun că nu le utilizează, însă plănuiesc să le utilizeze în perioada următoare (procent în scădere de la 28% în 2014). Procentul celor care nu folosesc rețelele de socializare și nici nu intenționează să le folosească pentru promovarea companiei este în scădere de la 13% în 2014 la 11% în 2015.
- **Facebook-ul este platforma numărul unu de comunicare în social media:** Platforma „vedetă” și în 2015, în România, rămâne Facebook cu 92% în coborâre cu doar un procent față de anul anterior. La nivel global Facebook conduce clasamentul celor mai utilizate platforme cu 93%. În România o creștere semnificativă de 14% înregistrează și LinkedIn, care la nivel global este pe locul 3 cu 71%, devansat de Twitter aflat pe locul 2 cu 79%. În plan local tot o creștere de 8%, înregistrează YouTube, care la nivel global are o cotă de 55%. În România a doua cea mai mare rată de creștere o înregistrează Instagram de la 7% la 20% (36% la nivel global).
- **Companiile nu au o strategie pentru social media:** În 2015, 44% dintre respondenți spun că au o strategie cu privire la rețelele de socializare la nivelul echipei de marketing (vs 46% în 2014), iar 21% au această strategie integrată chiar la nivelul întregii companii (vs 19% în 2014), numai 2% o au numai la nivelul echipei comerciale (în scădere de la 7% în 2014). Pe de altă parte, procentul celor care recunosc că nu au încă o strategie cu privire la rețelele de socializare este în creștere de la 27% în 2014 la 32% în 2015.

- **Rețelele de socializare sunt folosite de companii în medie de 2-3 ani:** Cele mai multe companii românești (23%) folosesc rețelele de socializare pentru activități de promovare în medie de 2-3 ani, acestea fiind urmate de 20% dintre companiile respondente care spun că utilizează social media de 1-2 ani. Nu mai puțin de 16%, însă, sunt companii care folosesc rețelele de socializare în mixul de marketing de sub un an. La celălalt capăt al scalei de măsurare sunt 22% dintre companii care spun că utilizează social media de mai mult de 4 ani.
- **Firmele comunică prin social media 1-5 ore săptămânal:** Comunicarea prin social media ocupă 1-5 ore din timpul săptămânal de lucru al majorității respondenților (în creștere de la 54% în 2014 la 58% în 2015). Pe palierul 6-10 ore se menține ponderea de 20%, în timp ce intervalul de 11-20 de ore a scăzut de la 16% în 2014 la 9% în 2015. Totuși palierele superioare înregistrează creșteri de 1-3%. La nivel global 33% dintre companii comunică prin rețelele sociale în medie 1-5 ore pe săptămână, 25% între 6-10 ore pe săptămână, în vreme ce 12% comunică prin social media între 11-20 de ore săptămânal.
- **Frecvența de utilizare a rețelelor de socializare a scăzut semnificativ în ultimul an:** În 2015 numai 36% din respondenți spun că utilizează social media zilnic, cu 5% mai puțin decât în 2014 și 13% mai puțin față de 2013. Cresc însă procentele celor care utilizează social media o dată la 2-3 zile, de la 15% în 2013 și 23% în 2014, la 28% în 2015. De asemenea crește frecvența utilizării săptămânale a comunicării prin social media, de la 22% la 23%. Zona de rezistență a celor care utilizează social media o dată la câteva luni a scăzut de la 9% în 2014 la numai 3% în 2015.
- **Facebook este platforma preferată pentru sponsored ads:**

Rețelele sociale cele mai folosite de respondenți pentru creșterea vizibilității prin "sponsored ads" sunt: Facebook (74%), Google (47%) și LinkedIn (30%). Se observă că pentru multe canale procentele din România sunt apropiate de cele identificate de studiul global "2015 Social Media Marketing Industry Report – How Marketers Are Using Social Media to Grow Their Businesses".

- **Departamentul de Marketing coordonează activitatea firmei în social media:** Chiar dacă în scădere (de la 51% în 2014 la 46% în 2015), departamentul de marketing își menține locul în topul departamentelor care se ocupă de rețelele de socializare. Totuși un procent semnificativ de 28% spun că nu au un departament în cadrul firmei care se ocupă de comunicarea prin rețelele de socializare. Există și firme în care de această activitate se ocupă un departament special dedicat comunicării prin rețelele sociale (12%), departament de HR (7%) sau de IT (1%). Dar cel mai important aspect este că numai 12% dintre companii au un departament special dedicat comunicării prin social media.
- **Firmele își administrează singure campaniile prin social media:** Tot mai mulți respondenți (în creștere de la 64% în 2014 la 75% în 2015) spun că își administrează singuri campaniile pe rețelele de socializare și tot mai puțini apelează la servicii externe (în scădere de la 14% în 2014 la 6% în 2015).
- **Partea de design și dezvoltare a campaniilor se externalizează:** Referitor la activitățile desfășurate pe rețelele de socializare 46% dintre companii spun că externalizează partea de design și dezvoltare, 23% externalizează partea de creare de conținut, iar câte 16% externalizează cercetarea de piață și relațiile publice (PR). Partea de strategie este externalizată de numai 10% dintre companii, în timp ce analizarea

statusurilor este ținută în house de nu mai puțin de 90% din firme.

- **Firmele nu măsoară randamentul investițiilor în social media:** În 2015, ponderea respondenților „*indeciziși*” cu privire la măsurarea randamentului investițiilor în social media ale companiei scade (de la 52% în 2014 la 41% în 2015) în favoarea celor care sunt „*total de acord*” (creștere de la 6% în 2014 la 18% în 2015) și „*de acord*” (creștere de la 28% în 2014 la 31% în 2015). În 2015, doar 10% au răspuns că sunt în „*dezacord*” sau „*dezacord total*” în legătură cu posibilitatea companiei de a măsura randamentul investițiilor în activitățile de pe rețelele de socializare, comparativ cu 14% în 2014.

Sociosfera online personalizează relația companiilor cu utilizatorii rețelelor sociale. Pentru companii, construirea unei identități online care să-l facă pe consumator să le prefere este esențială dar nu lipsită de riscuri. Consecvența mesajului transmis, utilizarea frecventă, strategia diferențiată de comunicare pe canalele relevante și scopul măsurabil al activităților pe rețelele sociale pot genera respingerea sau acceptarea brandului. Feedback-ul consumatorilor este vital. Folosită relevant, social media ajută companiile să fie actuale.

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015, publicat în Monitorul Oficial

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a prevederilor din Codul de procedură

fiscală privind registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 92 din Codul de procedură fiscală, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare („**Ordinul nr. 3846**”) a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 14, Partea I, în data de 8 ianuarie 2016.

Cuprinsul Ordinului nr. 3846

Ordinul nr. 3846 cuprinde dispoziții privind regimul fiscal aplicabil contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi, consecințele cu privire la înregistrarea în scopuri de TVA, registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, competența pentru declararea stării de inactivitate, reactivare sau îndreptare a erorilor materiale, precum și competența pentru aplicarea procedurilor prevăzute în cadrul anexelor, aplicarea în timp și actele abrogate.

Ordinul nr. 3846 conține de asemenea un număr de șapte anexe, considerate ca fiind parte integrantă din acesta, și care reglementează:

- Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor;
- Procedura de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi;
- Procedura de îndreptare a erorilor materiale;
- Procedura de scoatere din evidența contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi a contribuabililor/plătitorilor radiați; Modelul și conținutul unor diverse formulare folosite de organele fiscale în aplicarea Ordinului nr. 3846, precum și caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a

acestora; Organizarea Registrului contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

Prevederi relevante

Consecințele declarării ca inactiv asupra înregistrării în scopuri de TVA

Contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi li se anulează din oficiu înregistrarea în scopuri de TVA. Anularea are loc cu data comunicării deciziei de declarare în inactivitate.

La reactivare, persoanele impozabile vor trebui să solicite înregistrarea în scopuri de TVA la organul fiscal competent.

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați se organizează la nivelul ANAF și este public, putând fi consultat pe site-ul NAF www.anaf.ro la secțiunea "Informații publice".

Competența

Competența pentru declararea stării de inactivitate fiscală, reactivare și îndreptarea erorilor, revine (i) direcțiilor regionale ale finanțelor publice sau (ii) Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz, la propunerea (a) compartimentelor cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor din cadrul organelor fiscale centrale în a căror evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii/plătitorii, (b) a organelor de inspecție fiscală sau (c) Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, în funcție de procedura aplicată și de cazul de declarare a inactivității incident în cauză.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor care nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație

declarativă prevăzută de lege.

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestei condiții se face semestrial.

Declararea în inactivitate a contribuabililor se poate face doar după trecerea unui termen de 15 zile după ce aceștia au fost înștiințați privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere.

Dacă, în urma notificărilor transmise de organul fiscal central, contribuabilii depun declarațiile fiscale aferente perioadei de referință, până la expirarea termenului de 15 zile prevăzut în conținutul notificării, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii ce îndeplinesc condiția pentru a fi declarați inactivi. Contribuabililor din listă li se trimite o notificare prin care sunt înștiințați de situația lor.

Dacă, în termen de 15 zile de la comunicarea notificării, contribuabilii își îndeplinesc obligațiile declarative, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Pentru cei care nu-și îndeplinesc obligațiile se întocmește o Decizie de declarare în inactivitate, pentru fiecare, iar în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acesteia sunt înscrisi în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Decizia de declarare în inactivitate produce efecte fata de terti din ziua urmatoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivati.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor aflați într-una din următoarele situații:

- **inactivitatea temporara înscrisă la registrul comerțului;**

- **durata de funcționare a societății este expirată;**

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestor condiții se face lunar, după primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului. În termen de 5 zile, compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii care se află într-una din situațiile de a fi declarați în inactivitate.

În termen de cel mult 5 zile de la întocmirea listei se întocmește câte o Decizie de declarare în inactivitate pentru fiecare, iar în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acestora sunt înscriși în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor aflați într-una din următoarele situații:

- **societatea nu mai are organe statutare;**
- **durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.**

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestor condiții se face lunar, după primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului. În termen de 5 zile, compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii care se află într-una din situațiile de a fi declarați în inactivitate.

Contribuabililor din listă li se trimite o notificare prin care sunt înștiințați de situația lor.

Dacă, în termen de 30 zile de la comunicarea notificării, contribuabilii fac dovada că nu se mai află în situația respectivă, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Pentru cei care nu fac dovada acestui fapt se întocmește o Decizie de declarare în inactivitate, pentru fiecare, iar în

termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acesteia sunt înscriși în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Procedura de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi

Pentru a fi reactivați, contribuabilii declarați inactivi trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

1. să își îndeplinească toate obligațiile declarative prevăzute de lege;
2. să nu înregistreze obligații fiscale restante;
3. organul fiscal central să constate că aceștia funcționează la domiciliul fiscal declarat;
4. să nu se afle în situația pentru care a fost declarat inactiv, în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit art. 92 alin. (1) lit. d)-g) din Codul de procedură fiscală.

Reactivarea contribuabililor se face cu data comunicării deciziei de reactivare. Decizia de reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Decizia de reactivare se emite ca urmare a unei cereri scrise a contribuabilului și în urma verificărilor interne efectuate de organul fiscal.

Procedura de îndreptare a erorilor materiale

Îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi se face din oficiu sau la cererea scrisă a contribuabilului.

În urma verificărilor interne efectuate de organul fiscal, acesta emite o Decizie de admitere (sau de respingere, după caz) a cererii de îndreptare a erorii. În baza deciziei de admitere se întocmește Decizia de îndreptare a erorii materiale.

Decizia de îndreptare a erorii materiale produce efecte atât pentru viitor cât și pentru trecut.

Contribuabilii pentru care s-a îndreptat eroarea materială privind declararea inactivității fiscale se elimină din Registrul contribuabililor inactivi/reactivați și își păstrează calitatea de contribuabili activi pe toată perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de îndreptare a erorii materiale.

De asemenea, se anulează și scoaterea din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA. În acest caz, se menține data înregistrării în scopuri de TVA inițială, contribuabilul păstrându-și această calitate inclusiv pe perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de anulare a acesteia.

În cazul erorii materiale privind reactivarea, procedura de îndreptare a erorii materiale se aplică corespunzător.

Aplicarea în timp a Ordinului nr. 3846 și abrogarea altor reglementări

Ordinul nr. 3846 a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial (i.e. 08.01.2016).

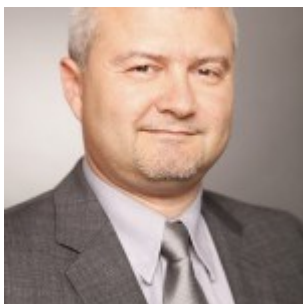
Contribuabilii declarați inactivi potrivit procedurii aplicabile înainte de intrarea în vigoare a Ordinului nr. 3846 rămân declarați inactivi până la îndeplinirea condițiilor de reactivare prevăzute de lege.

Prin Ordinul nr. 3846 a fost abrogat Ordinul ANAF nr. 1.847/2014 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 78¹ din (vechiul) Cod de procedură fiscală.

Piața de fuziuni și achiziții din România a fost de peste 3 miliarde de euro anul trecut, arată o analiză a PwC România

Creșterea puternică a pieței locale a reflectat și evoluția la nivel internațional, activitatea globală de fuziuni și achiziții depășind în 2015 recordul istoric anterior, stabilit în 2007. La nivel internațional, în topul celor mai dinamice sectoare s-au aflat energia, sectorul medical și farmaceutic și sectorul bunurilor de larg consum.

„Ultimii doi ani au fost foarte buni pentru activitatea de fuziuni și achiziții la nivel global, pe fondul menținerii ratelor dobânzilor la niveluri extrem de scăzute. Se estimează că anul acesta economiile dezvoltate din grupul G7 vor înregistra cea mai ridicată rată de creștere a PIB de după 2010, iar acest lucru se va traduce fără îndoială și la nivelul pieței de fuziuni și achiziții. Și pentru că perioada „banilor ieftini”, dacă îi putem spune așa, pare a se apropia de sfârșit, ne așteptăm ca investitorii să caute randamente tot mai ridicate, uitându-se din ce în ce mai mult către oportunitățile din piețele emergente stabile – cum sunt economiile est-europene”, a declarat Radu Stoicoviciu, Liderul Departamentului de Tranzacții și Consultanță pentru Management, PwC România.

În România, în 2015, cele mai multe tranzacții s-au realizat în sectorul producției industriale și în cel imobiliar, iar valoarea medie a unei tranzacții a fost de 26 de milioane de

euro, activitatea de fuziuni și achiziții continuând să fie dominată de tranzacții mici și medii.

„Optimismul pieței este în creștere, într-un context economic favorabil. Mă gândesc în special la prognozele de creștere ale PIB-ului României în 2016. De asemenea, anul 2016 a început promițător, după ce au fost anunțate mai multe tranzacții mari precum vânzarea Albalact, a Băncii Carpatica sau a McDonald’s România, astfel încât ne așteptăm ca tendința de creștere a pieței de fuziuni și achiziții să continue în 2016, cu tranzacții atât în sectoare care au fost active și în 2015, cum sunt sectorul bancar sau cel imobiliar, cât și în alte sectoare; ne așteptăm, de exemplu, la continuarea tendinței de consolidare a pieței serviciilor medicale, precum și la o creștere a numărului de tranzacții în domeniul agricol” a precizat Anda Rojanschi, Partener D&B David și Baias, coordonator al echipei de consultanță fiscală și juridică în tranzacții.

EY a deschis înscrierile în programul Accelerating Entrepreneurs 2016

EY a lansat o nouă ediție a programului [Accelerating Entrepreneurs](#), prin care oferă sprijin pentru dezvoltarea startup-urilor cu potențial semnificativ și ritm rapid de creștere. Programul se adresează startup-urilor centrate pe tehnologie din Europa.

Compania trebuie să înregistreze ritm ridicat de creștere, să

facă dovada unei/unor runde de finanțare, unor canale de distribuție sau a unei baze largi de clienți, și trebuie să fie interesată de extinderea internațională.

Antreprenorii ce urmează a fi selectați vor beneficia de un program cuprinzător de îndrumări personalizate și oportunități de networking, incluzând:

- Participarea la evenimentul EY World Entrepreneur Of The Year, ce va avea loc la Monaco, între 7 și 12 iunie 2016, toate cheltuielile fiind suportate de EY;
- 0 sesiune de 90 de minute în cadrul EY World Entrepreneur Of The Year, în care participanții își vor prezenta planul de afaceri unui panel de “Antrenori pentru creștere” (Growth Coaches), care le vor oferi îndrumări și consilieri de specialitate;
- Oportunitatea de a stabili relații de mentorat cu “Antrenorii pentru creștere” și antreprenorii prezenți la Monte Carlo, câștigători la nivel național ai concursului EY Entrepreneur Of The Year;
- Oportunitatea de a se întâlni și a stabili relații de business cu antreprenori din peste 60 de țări, care se vor reuni la Monte Carlo;
- Oportunitatea de înscriere în programul [EY Vantage Program](#).

Câștigătorii programului vor fi selectați pe baza următoarelor criterii: potențialul de creștere al companiei; spirit antreprenorial și leadership; viziune strategică; gândire inovatoare și originalitate; performanțe financiare; cultura de HR.

Alexandru Lupea, Strategic Growth Markets Leader și Audit Partner, EY România declară:

„Programul EY Accelerating Entrepreneurs se axează pe identificarea liderilor de piață de mâine și susținerea ambițiilor de creștere prin facilitarea accesului acestora la întâlniri cu antreprenori de top în cadrul forumului EY World Entrepreneur Of The Year ce va avea loc la Monaco în luna iunie.

Ne dorim să atragem cât mai multe startup-uri relevante românești pentru a se înscrie în program, crescând astfel șansele firmelor locale de tehnologie de a fi reprezentate la Monaco. Oportunitățile de networking și mentorat oferite de evenimentul ce se va desfășura pe parcursul a cinci zile sunt excepționale. Vor fi prezenți peste 1.200 de participanți, printre care venture capitalists, reprezentanții unora dintre cele mai importante companii din Fortune 500 și unii dintre cei mai inovatori și dinamici antreprenori din lume.

Îi așteptăm alături de noi, în delegația românească de la Monte Carlo din acest an, pe antreprenorii români cu startup-uri în tehnologie!”.

Sesiunea de înscrieri este deschisă până pe 11 martie 2016, iar aplicațiile se pot depune online la www.ey.com/aep. Pentru a se înscrie în program, candidații trebuie să fie fondatori sau CEOs ai unei companii, care oferă produse sau servicii inovatoare din domeniul tehnologiei.

Programele EY Accelerating Entrepreneurs sunt derulate și în Asia-Pacific și America de Nord, oferind antreprenorilor din aceste regiuni șansa de a primi pachete similare de sprijin în cadrul EY Strategic Growth Forum din Shanghai, China (11-12 mai 2016) și al EY Strategic Growth Forum din Palm Springs, California (16-20 noiembrie 2016). Mai multe informații puteți găsi aici www.ey.com/aep.

Transparență în proiectele de investiții publice

Pentru o mai mare transparență a datelor referitoare la proiectele de investiții publice prioritizate, Ministerul Finanțelor Publice a actualizat lista celor 120 de proiecte în valoare de peste 100 de milioane de lei. Aceasta cuprinde informații legate de valoarea actualizată, stadiul fizic, stadiul valoric, data de finalizare și alocările bugetare pe anul 2016, conform legii bugetului de stat.

Datele arată că cele mai multe proiecte sunt într-o fază avansată, având un grad de realizare de peste 75%. Majoritatea acestora sunt în sectorul transporturilor. Cele mai puține proiecte, sub 10%, au un stadiu fizic cuprins 50 și 75%.

În topul investițiilor publice, din punct de vedere al bugetului alocat în anul 2016, se află autostrada Brașov-Cluj-Borș, cu un buget alocat de 574,9 milioane de lei, Magistrala 5 Drumul Taberei – Pantelimon, Tronson Drumul Taberei – Universitate (finanțat prin: împrumut BEI, programul sectorial Transporturi 2007-2013, propus la finanțare prin programul de finanțare nerambursabilă al Uniunii Europene 2014-2020), cu un buget alocat de 486,7 milioane de lei și Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics (ELI-NP), cu un buget alocat de 396,2 milioane de lei.

Primele două proiecte de investiții au ca beneficiar Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, iar al treilea se află în portofoliul Ministerului Educației și Cercetării Științifice.

Alte proiecte de investiții publice care beneficiază de bugete semnificative în anul 2016 sunt cel de Construcție a

Autostrăzii Lugoj – Deva și cel de Reabilitare a liniei de căi ferate Brașov- Simeria, componentă a Coridorului IV Pan – European pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/h, secțiunea Coslariu – Simeria. Ambele se află în portofoliul Ministerului Transporturilor, cu bugete de peste 347 milioane de lei, respectiv peste 291 milioane de lei.

[Lista proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate](#)

ICCJ – Includerea unui bun în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului. Excepție de nelegalitate invocată împotriva unui punct din cuprinsul Anexei 3 la H.G. nr. 1705/2006

Legislație relevantă:

Legea nr. 213/1998

Legea nr. 554/2004, art. 4

Includerea unui imobil în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului nu constituie, în sine, un titlu de proprietate în favoarea statului,

valabilitatea atestării domeniului public al statului fiind condiționată de existența, ca premisă, a unui mod legal de dobândire a proprietății publice.

Decizia nr. 561 din 7 februarie 2014

Prin încheierea pronunțată de Tribunalul București, Secția a III-a civilă în dosarul nr. xx93/299/2009, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a fost investită, în temeiul art.4 din Legea nr.554/2004, cu soluționarea *excepției de nelegalitate a pct. MF nr.108348 din Anexa 3 la H.G.nr.1705/2006*, invocată de reclamanta R.R.V. (recurentă-pârâtă în dosarul în care s-a invocat excepția).

În motivarea excepției, reclamanta a invocat următoarele motive de nelegalitate:

1.1. Prin H.G. nr.1705/2006 s-a aprobat, în temeiul art.20 alin.(2) din Legea nr.213/1998, inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cuprinse în anexele nr.1-46.

În anexa nr.3, cuprinzând "*Lista bunurilor concesionate, închiriate/date cu titlu gratuit (Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale)*", cu drept de administrare aparținând Agenției Domeniilor Statului, la poziția MF nr.108348 este înscris terenul în suprafața de 430 ha situat în București.

În opinia reclamantei, H.G. nr.1705/2006 reprezintă primul act administrativ care ar atesta, conform Legii nr.213/1998, faptul că terenul în litigiu s-ar afla în domeniul public.

Reclamanta a opinat că, într-o atare situație, ar trebui să fie pe deplin aplicabile toate prevederile Legii nr.213/1998, atât în ceea ce privește bunurile care fac parte din domeniul public al statului, cât și în ceea ce privește obligativitatea întocmirii inventarului bunurilor aflate în domeniul public al statului, condiția *sine qua non* pentru ca un bun să aparțină

domeniului public sau privat fiind înscrisă în art.6 alin.(l) din Legea nr.213/1998.

Per a contrario, nu poate face parte din domeniul public al statului un bun care a fost dobândit de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, dar fără un titlu valabil și fără respectarea Constituției, a tratatelor internaționale și a legilor în vigoare, cum este cazul în speță.

În acest sens, reclamanta a arătat că intimata Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură B. nu a făcut dovada faptului că statul a dobândit cu titlu valabil terenul în suprafață de 22.293.9 mp înscris în titlul de proprietate nr. xxx443/2008, în condițiile în care în baza Decretului nr. 115 din 28.03.1959, publicat în Buletinul Oficial al R.S.R. nr. 10 din 30.03.1959, Statul Român nu a preluat dreptul de proprietate asupra terenurilor, ci numai dreptul de folosință, astfel că niciunul dintre terenurile preluate în baza Decretului nr.115/1959 nu a intrat în proprietatea statului, în sensul art.6 alin.(l) din Legea nr.213/1998.

Or, în speță, terenul menționat în Titlul de proprietate nr. xxx443/2008, deși nu a intrat în proprietatea statului printr-un titlu valabil, făcând parte din suprafața de 430 ha situată în București, a fost inclus în mod nelegal în domeniul public al statului.

În concluzie, pct. MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006 încalcă prevederile art.6 alin.(l) și art.20 alin. (2) din Legea nr.213/1998, în ceea ce privește suprafața de 22.239 mp menționată în Titlul de proprietate nr. xxx443/18.04.2008 emis de Comisia pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor București.

1.2. Potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.18/1991 a fondului funciar, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat, *“terenurile proprietatea statului sunt acele suprafețe intrate în patrimoniul său în*

conformitate cu prevederile legale existente până la data de 1 ianuarie 1990 și înregistrate ca atare în sistemul de evidență al cadastrului funciar general și în amenajamentele silvice.”

Acest text de lege prefigura, în anul 1991, concepția despre domeniul public al statului edictată ulterior prin art.6 alin.(1) din Legea nr.213/1998, în sensul ca aparțin statului numai acele terenuri care au intrat în mod legal în proprietatea statului până la data de 1 ianuarie 1990.

În speță, intimata S.C.D.P B. nu a produs vreun titlu care să ateste intrarea dreptului de proprietate asupra terenului în litigiu în patrimoniul statului, cu respectarea legilor și Constituției în vigoare la acea vreme.

În consecința, pct. MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006, încalcă și prevederile art.35 alin.(1) din Legea nr.18/1991.

1.3. Conform art.223 teza I din Legea nr.290/2002, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat, *“suprafețele de teren trecute, potrivit Legii nr. 147/2004, în administrarea institutelor, unităților, centrelor, stațiunilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, precum și a instituțiilor de învățământ superior agricol și silvic rămân în administrarea acestora, cu excepția terenurilor agricole preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire, precum și a celor prevăzute în anexa nr. 61”*

Reclamanta a afirmat că intimata a indus în eroare instanța de fond cu privire la modalitatea de restituire a terenului în litigiu, prin cererea de chemare în judecată, S.C.D.P. B. arătând că terenul menționat în titlul de proprietate nr. xxx443/2008 a fost restituit prin compensare pe alt amplasament. Însă, această susținere s-a dovedit a fi falsă, raportat la actele de proprietate prezentate și la concluziile raportului de expertiză judiciară efectuat în cauză.

În realitate, terenul ce formează obiectul titlului de proprietate nr. xxx443/2008 a fost restituit prin reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament.

Distincția între reconstituirea și constituirea dreptului de proprietate nu este una lipsită de esență, întrucât Legea nr.18/1991 conține prevederi favorabile reconstituirii dreptului de proprietate asupra unor terenuri aflate într-o situație specială, fără a permite și constituirea dreptului de proprietate în asemenea situații.

O astfel de situație specială este reglementată în art.223 teza I din Legea nr.290/2002, în care legiuitorul a menționat în mod expres faptul că nu pot rămâne în administrarea institutelor, unităților, centrelor, stațiunilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, precum și a instituțiilor de învățământ superior agricol și silvic terenurile agricole preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire.

Or, în prezenta cauză, reclamanta a solicitat și a obținut reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenului menționat în Titlul de proprietate nr. xxx443/2008 cu mult timp înainte de publicarea H.G. nr.1705/2006, art.223 teza I din Legea nr.290/2002 fiind pe deplin aplicabil.

Prin urmare, terenul în suprafață de 22.239 mp nu a rămas în administrarea vreunui instituții de stat, iar pe cale de consecință nu putea fi inclus în suprafața de 430 ha menționată în punctul MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006.

Pentru aceste motive, punctul MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006 încalcă și prevederile art.223 teza I din Legea nr.290/2002.

Prin întâmpinările depuse la dosar, pârâtul Guvernul României a solicitat respingerea excepției de nelegalitate ca

neîntemeiată, în timp ce M.F.P. a invocat pe cale de excepție inadmisibilitatea excepției de nelegalitate și pe fond a solicitat respingerea excepției ca neîntemeiată.

Pârâtele Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură B. și Academia de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S. au depus note de scrise, solicitând respingerea excepției de nelegalitate, ca neîntemeiată.

2. Hotărârea Curții de Apel

Prin sentința nr.971 din 12 martie 2013, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepția inadmisibilității excepției de nelegalitate, a admis excepția de nelegalitate formulată de reclamantă, a constatat nelegalitatea H.G. nr. 1705/2006 în ceea ce privește includerea în domeniul public a suprafeței de 22.239 m.p., ce face obiectul titlului de proprietate nr. xxx443 din 18.04.2008.

Cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate, prima instanță a reținut că interpretarea constantă a instanțelor de judecată este în sensul că art. 4 din Legea nr.554/2004 permite contestarea cu excepție de nelegalitate atât a actelor administrative cu caracter individual cât și a celor cu caracter normativ. În speță este vorba de un act de aprobare a unui inventar cu bunurile proprietate publică, atât persoanele destinate cât și drepturile fiind precis determinate, fapt care conferă actului caracteristicile unui act administrativ individual.

În ceea ce privește *fondul excepției de nelegalitate*, prima instanță a reținut următoarele:

Raportat la art. 6 din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, intimatele nu au prezentat nici un titlu care să confirme dreptul statului asupra terenului în litigiu.

Legile adoptate după anul 1989 și hotărârile de guvern invocate de acestea nu pot constitui titlu de proprietate, întrucât ar însemna că bunul a fost expropriat după anul 1989, fapt care nu ar fi fost posibil decât în condițiile în care s-ar fi respectat exigențele impuse de Constituția României pentru exproprierea unui bun pentru cauză de utilitate publică.

Așadar, Statul Român ar fi trebuit să prezinte un titlu valabil prin care proprietatea bunului ar fi intrat în patrimoniul său înainte de anul 1990.

Alineatul (3) din articolul precitat prevede competența instanțelor de a verifica valabilitatea titlului, statului dar nu impune o anumită procedură și nici nu se deduce că instanțele pot verifica valabilitatea titlului doar în cadrul unei acțiuni având acest obiect.

La aceeași concluzie se ajunge și din analiza art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr.18/1991, în sensul că și acest articol condiționează apartenența bunului la proprietatea statului, de intrarea acestuia în patrimoniu, conform dispozițiilor legale în vigoare în perioada regimului comunist.

Alineatul (2) invocat de intimați, se referă în mod expres la terenuri *proprietate de stat*. Așadar, pentru ca un teren destinat cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și a animalelor de rasă să aparțină domeniului public trebuie să fie *proprietate de stat*, adică să fi intrat în patrimoniul statului înainte de anul 1990, printr-un act emis în conformitate cu dispozițiile legilor în vigoare la acea epocă.

În opinia primei instanțe, H.G. nr. 517/1999 nu poate constitui temei pentru includerea bunului în patrimoniul statului, întrucât acest act nu era apt să transfere proprietatea (ar fi avut semnificația unui act de expropriere

abuzivă, fără plată de despăgubire), ci doar să reglementeze regimul juridic al unor bunuri care preexistau în patrimoniul statului.

De asemenea, H.G. nr. 517/1999 nu poate conduce la concluzia că petenta ar fi trebuit să conteste această hotărâre de Guvern, pe motiv că ar fi actul prin care terenul în litigiu a fost cuprins în domeniu public al statului, întrucât în hotărârea de Guvern menționată, terenul nu este identificat pentru a se putea stabili că actul respectiv se referă și la terenul pretins de petentă. Doar prin actul atacat, prin care s-a însușit inventarul bunurilor din domeniul public, a fost individualizat terenul în litigiu. Reclamanta nu ar fi putut să conteste legalitatea H.G. nr. 517/1999, întrucât nu există nici o dovadă că aceasta se referă la terenul pretins și, deci, îi lezează drepturile.

3. Recursurile exercitate în cauză

Pârâții au atacat cu recurs sentința Curții de Apel, după cum urmează :

3.1. Guvernul României a criticat sentința pentru motive pe care le-a încadrat în prevederile art. 304 pct. 5 și 9 C.pr.civ., arătând, pe de o parte, că hotărârea primei instanțe este lovită de nulitate, conform art. 105 alin. (2) C.pr.civ., și pe de altă parte, că soluția de admitere a excepției de nelegalitate a fost pronunțată cu încălcarea și aplicarea greșită a legii.

În dezvoltarea celui de-al doilea motiv, recurentul pârât a arătat că H.G. nr. 1705/2006 a fost adoptată cu respectarea art. 108 din Constituția României, a art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998, privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 și de Regulamentul aprobat prin H.G. 50/2005, imobilul în litigiu fiind inventariat ca aparținând domeniul public al statului, în

administrarea Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția Domeniilor Statului, conform listei anexă a Legii nr. 213/1998, pct. I.5, teza a III-a.

În altă ordine de idei, recurentul pârât Guvernul României a arătat că instanța a fost investită în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004, dar prin soluția pronunțată s-a comportat ca într-o acțiune în anulare, cercetând legalitatea actului administrativ prin raportare la pretinsa vătămare adusă reclamantului într-un drept sau într-un interes legitim.

În speță, autoarea excepției de nelegalitate a invocat încălcarea dreptului de proprietate, drept real ce poate fi apărat pe calea dreptului comun, în care poate fi efectuată o comparare a titlurilor, care excede cadrul procesual dedus judecății.

În acest context, Guvernul României a apreciat că instanța de fond s-a raportat în mod eronat la prevederile art. 35 din Legea nr. 18/1991 și nu a ținut cont că H.G. nr. 1705/2006 este, pe de o parte, anterioară titlului de proprietate al reclamantei, fiind precedată de alte hotărâri de inventariere a domeniului public al statului (începând cu H.G. nr. 1045/2000) și, pe de altă parte, că hotărârea de guvern nu creează drepturi noi, nu stabilește și nu modifică regimul bunurilor inventariate.

3.2. Recurentul pârât Ministerul Finanțelor Publice și-a întemeiat calea de atac pe prevederile art. 304 pct. 5,7,9 și 304¹ C.pr.civ., arătând că instanța de fond a nesocotit apărările formulate, fără a indica motivele de fapt și de drept pentru care le-a înlăturat, și a preluat susținerile reclamantei, cu toate că aspectele invocate puteau fi analizate doar într-o acțiune în anularea actului administrativ.

În plus, recurentul pârât a arătat că prima instanță a

interpretat greșit prevederile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 și s-a substituit unei instanțe de drept comun, singura în măsură să se pronunțe cu privire la valabilitatea titlului asupra unui bun preluat de stat, în condițiile art. 6 din Legea nr. 213/1998.

În fine, recurentul Ministerul Finanțelor Publice a arătat că instanța s-a raportat la alte acte normative decât cele în aplicarea cărora a fost adoptată H.G. nr. 1705/2006, depășind limitele investiției sale cu excepția de nelegalitate, fără a ține seama că H.G. nr. 1705/2006 nu a stabilit, prin ea însăși, natura juridică a imobilului vizat, acesta fiind inclus în hotărârile prin care s-a aprobat inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului încă din anul 2001.

3.3. În recursul său, Stațiunea de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Băneasa a făcut o expunere a reglementărilor succesive privind regimul juridic al terenurilor stațiunilor de cercetare agricolă, începând cu Decretul nr. 704/1969, și a conchis că acestea conferă o dublă protecție, determinată, pe de o parte, de apartenența terenurilor la domeniul public al statului și, pe de altă parte, de afectarea lor specială, constând în cercetarea științifică în domeniu agricol.

În acest context, a arătat că sentința atacată a fost pronunțată cu interpretarea și aplicarea greșită a legii, pentru că H.G. nr. 1705/2006 nu este un act constitutiv al unui drept de proprietate ori al unui regim juridic, ci aprobă inventarul bunurilor aparținând domeniului public al statului, apartenența suprafețelor de teren la domeniul public al statului fiind stabilită în baza unor alte acte normative: Legea nr. 213/1991 și Legea nr. 268/2001.

3.4. Recursul A.D.S. este încadrat în drept în prevederile art. 304 pct. 9 și art. 304¹ C.pr.civ., partea invocând interpretarea și aplicarea greșită a legii, cu referire la:

Anexa 2 a Legii nr. 268/2001, privind privatizarea societăților comerciale ce au administrare terenuri proprietate publică și privată a statului, cu destinație agricolă, și înființarea Agenției Domeniului Statului; art. 6 și 20 din Legea nr. 213/1998; art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 18/1991.

În opinia acestei recurente raționamentul instanței de fond ar duce la concluzia că intimata – reclamantă nu ar fi putut beneficia de reconstituirea dreptului de proprietate în baza legilor de fond funciar, or în dosarul privind anularea protocolului de predare – primire și a titlului de proprietate poziția A.D.S. a fost constantă, în sensul că protocolul de predare – primire a fost întocmit cu respectarea prevederilor legale, în baza documentației întocmite de comisiile de fond funciar în conformitate cu dispozițiile legale în materia retrocedărilor.

3.5. *Academia de Științe Agricole și Silvice G.I.S.* a criticat sentința în temeiul art. 304 pct. 9 și art. 304¹ C.pr.civ., arătând că alegațiile reclamantei cu privire la faptul ca terenul înscris în titlul de proprietate al acesteia nu poate face parte din domeniul public pentru ca nu a fost preluat de Statul Român cu un titlu valabil, iar Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultura B. nu a putut face dovada valabilității acestui titlu sunt străine de cauza. În speță, nu stațiunea trebuia să facă dovada valabilității titlului de proprietate al statului, ci reclamanta trebuia să facă dovada, cu o hotărâre judecătorească, ca titlul statului nu este valabil și că în mod nelegal acesta a fost inventariat la domeniul public al statului.

În acest sens, a precizat că Statul Român a preluat prin expropriere toate terenurile din zona actualei stațiuni, ce au făcut parte din fosta proprietate Montesquieu, în baza Decretului nr.91/1950, și le-a stabilit o destinație specială respectiv pentru cercetare în agricultură, fiind alipite

proprietății de 40 de ha a I.C.A.R., suprafața dată în acest sens prin art.9 din Legea din 1932 de modificare a Legii de înființare a I.C.A.R. din 1927.

Titlul statului a fost apoi consolidat prin Decretul nr. 111/1951, iar prin Legea nr. 147/2004, anterioară actului atacat, toate terenurile cu destinația de cercetare – dezvoltare au fost declarate proprietate de stat.

Primul act normativ în care terenul în litigiu apare în inventarul domeniului public al statului este H.G: nr. 517/1999, adoptată în aplicarea art. 35 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, astfel că, după cum subliniază recurenta – pârâtă, H.G. nr. 1705/2006, care este oricum anterioară titlului de proprietate al intimitei – reclamante, nu are nici o înrâurire asupra soluționării cauzei.

4. Apărările intimeților

Niciunul dintre intimăți nu a formulat întâmpinare, potrivit art. 308 alin. (2) C.pr.civ.

R.R.V. și Subcomisia sectorului 1 al Municipiului București pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, prin Primarul Sectorului 1, au depus la dosar concluzii scrise, prin care au solicitat respingerea recursurilor, ca nefondate, răspunzând criticilor formulate de recurenți.

În esență, fiecare dintre intimatele menționate a arătat că instanța a soluționat excepția de nelegalitate în limitele atribuțiilor și cu respectarea procedurii prevăzute în art. 4 din Legea nr. 554/2004, iar legalitatea H.G. nr. 1705/2006 rezultă din inexistența unei dovezi a trecerii terenului în domeniul public al statului.

5. Procedura derulată în recurs

În cadrul cererii sale de recurs, Academia de Științe

Agricole și Silvice G.I.S. a solicitat repunerea în termenul de declarare a căii de atac, arătând că sentința i-a fost comunicată abia la data de 28 noiembrie 2013, dată de la care curge termenul de 15 zile, prevăzut de art. 301, coroborat cu art. 303 alin. (2) C.pr.civ. și art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Cererea de repunere în termen a fost respinsă prin încheierea din data de 10 ianuarie 2014, cu motivarea că împrejurarea indicată în justificarea împiedicării de a exercita recursul în termenul legal nu se încadrează în ipoteza art. 103 alin. (1) C.pr.civ. („...când partea dovedește că a fost împiedicată dintr-o împrejurare mai presus de voința ei”).

Comunicarea sentinței este actul procedural care marchează începutul termenului de declarare a recursului, conform art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, iar partea însăși a indicat data de 28 noiembrie 2013 ca fiind data comunicării hotărârii atacate, care în speță a fost efectuată de instanța de recurs, conform dovezii aflată la dosar.

6. Considerentele Înaltei Curți asupra recursurilor

6.1. Cu privire la termenul de exercitare a recursului Academiei de Științe Agricole și Silvice G.I.S.

Potrivit normei speciale cuprinse în art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, în forma în vigoare la data declanșării litigiului, soluția pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în termen de 5 zile de la comunicare și se judecă de urgență și cu precădere.

Acest text cu caracter derogatoriu înlătură aplicarea termenului de drept comun de 15 zile de la comunicare, prevăzut în art. 301 din Codul de procedură civilă din 1865 numai pentru situațiile în care „legea nu prevede altfel”.

Constatând că, în speță, părții indicate mai sus i-a fost comunicată sentința atacată la data de 28 noiembrie 2013, iar recursul a fost expediat prin poștă abia la data de 16 decembrie 2013, mult după împlinirea termenului de 5 zile de la comunicare, Curtea a făcut aplicarea art. 103 alin. (1) teza I C.pr.civ. și, urmare a decăderii recurenteii pârâte din dreptul de a exercita calea de atac, a respins recursul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S. ca tardiv formulat.

6.2. Cu privire la legalitatea sentinței atacate

Examinând cauza prin prisma criticilor cuprinse în celelalte cereri de recurs, pe care le va grupa și analiza împreună, corespunzător motivelor de reformare invocate și argumentelor comune indicate în dezvoltarea lor, Înalta Curte constată că acestea sunt nefondate.

O primă critică formulată de recurentul Guvernul României – este de ordin procedural, încadrată în prevederile art. 304 pct. 5 C.pr.civ., și vizează necomunicarea încheierii de debateri din data de 12 februarie 2013 și a încheierilor ulterioare de amânare a pronunțării, existente la dosarul Curții de apel.

Nulitatea prevăzută în art. 105 alin. (2) C.pr.civ., la care face trimitere motivul de recurs reglementat în art. 304 pct. 5 din același Cod, poate fi însă aplicată numai dacă prin încălcarea formelor de procedură s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea actelor îndeplinite astfel, condiție care nu este îndeplinită în speță, partea neindicând o vătămare suferită ca efect al necomunicării încheierilor.

Totodată, verificând conținutul sentinței, Înalta Curte constată că judecătorul primei instanțe a expus clar, logic și convingător argumentele care i-au fondat soluția și care au determinat înlăturarea apărărilor părților, fiind

îndeplinite exigențele art. 261 alin. (1) pct. 5 C.pr.civ.

Așa cum rezultă din expunerea rezumativă cuprinsă la pct. 1 al prezentei decizii, Curtea de apel a fost investită cu excepția de nelegalitate parțială a H.G. nr. 1705/2006, pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu privire la imobilul înscris la poziția MF 108348 din Anexa nr. 3, cuprinzând Lista bunurilor concesionate, închiriate, date cu titlu gratuit (Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale), cu drept de administrare aparținând A.D.S.

Hotărârea de Guvern are natura juridică a unui act administrativ individual emis în aplicarea art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, putând face obiectul unei excepții de nelegalitate în temeiul art. 4 din Legea nr.554/2004, care instituie o cale indirectă de control judecătoresc al actului administrativ, alături de acțiunea directă, întemeiată pe prevederile art. 1 și 8 din aceeași lege.

Interesul invocării excepției, constând în înrâurirea pe care actul administrativ o are asupra soluționării litigiului de fond, este verificat în prealabil de instanța în fața căreia se invocă excepția de nelegalitate, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, instanța de contencios administrativ investită în acest mod având de verificat concordanța actului administrativ cu normele cu forță juridică superioară aplicabile, atât din punctul de vedere al respectării procedurii de emitere, cât și din cel al normelor de drept material, fără a se putea reproșa că s-a substituit instanței care judecă fondul dreptului.

În speță, fiind vorba despre o hotărâre de guvern care atestă domeniul public al statului, cu referire la un teren inclus în inventarul centralizat prin prisma destinației sale – cercetarea științifică în domeniul agricol – legalitatea a

fost verificată prin raportare la prevederile corespunzătoare din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia (art. 6), Legea nr. 18/1991 a fondului funciar (art. 35) și H.G. nr. 517/1999, privind delimitarea suprafețelor de teren strict necesare pentru cercetarea și producerea de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și de animale de rasă și trecerea terenurilor destinate producției, aflate în administrarea institutelor stațiunilor de cercetare și producție agricolă, în domeniul privat al statului, adoptată în temeiul art. 35 din Legea nr. 18/1991 și al art. 10 din Legea nr. 218/1998.

Prima instanță a reținut corect, în raport cu natura și conținutul H.G. nr. 1705/2006, că aceasta nu constituie în sine un titlu de proprietate în favoarea statului, ci are ca efect doar aprobarea inventarului centralizat întocmit conform art. 20 din Legea nr. 213/1998 și plasarea bunurilor inventariate într-un anumit regim juridic, motiv pentru care, în fundamentarea deciziei administrative, autoritatea emitentă trebuia să prezinte un titlu valabil în baza căreia statul a dobândit proprietatea, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998; alineatul (3) al aceluiași articol conferă instanțelor judecătorești atribuția de a stabili valabilitatea titlului, fără a impune condiția investiției lor printr-o acțiune directă, așa cum sugerează recurenții pârâți M.F.P., A.D.S., Academia de Științe Agricole și Silvice G.I.S.

În altă ordine de idei, instanța de control judiciar constată judicios și argumentul legat de nerespectarea art. 35 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, care a consfințit apartenența la domeniul public a terenurilor proprietate de stat administrate de institutele și stațiunile de cercetări științifice și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și a animalelor de rasă.

Pentru incidența acestui text, era necesar ca terenurile să

fie *proprietate de stat* și să facă obiectul unei hotărâri de guvern, adoptată la propunerea Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, care să delimiteze suprafețele de teren strict necesare cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și animalelor de rasă și pe cele destinate producției din administrarea institutelor și stațiunilor de cercetare și producția agricolă.

În acest scop a fost adoptată H.G. nr. 517/1999, anterior menționată, al cărei conținut a fost însă corect analizat în sentința recurată, în sensul că nu cuprinde elementele de identificare ale terenurilor, pentru a se putea stabili că se referă și la terenul asupra căruia se derulează litigiul de fond în care a fost invocată excepția de nelegalitate.

Într-adevăr, Anexa nr. 1 a H.G. nr. 517/1999, intitulată „Suprafețele de teren din domeniul public al statului, aflate în administrarea institutelor și stațiunilor de cercetare și producție agricolă”, prevede doar suprafața totală a terenului, suprafața de teren strict necesară cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și de animale de rasă și suprafața de teren destinată producției, pentru fiecare dintre stațiunile sau institutele de cercetare și producție aflate în listă, fără ca terenurile ce compun acele suprafețe totale să fie individualizate.

Argumente similare se regăsesc și în practica anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal.

Astfel, prin decizia nr.1080/28 februarie 2012, a fost menținută o soluție de admitere a excepției de nelegalitate a unei poziții din Anexa 4 a H.G. nr. 1705/2006 prin raportare la prevederile art. 7 din Legea nr. 213/1998, care consacră modurile de dobândire a dreptului de proprietate publică, reținându-se că valabilitatea atestării domeniului

public al statului este condiționată de existența, ca premisă, a unui mod legal de dobândire a proprietății publice. Același raționament fundamentează și soluția de admitere a acțiunii în anularea parțială a Anexei 1 a H.G. nr. 1705/2006, pronunțată prin decizia nr. 3830 din 30 iunie 2011, în motivarea căreia s-a reținut că nu a fost probată modalitatea prin care terenul în litigiu a intrat în proprietatea statului.

În fine, Înalta Curte reține că atestarea terenului ca făcând parte din domeniul public al statului prin hotărâri de guvern succesive este lipsită de relevanță juridică din perspectiva controlului de legalitate exercitat asupra hotărârii de guvern contestată pe calea excepției de nelegalitate, după cum este lipsită de relevanță, date fiind limitele controlului judecătoresc exercitat pe această cale, în care nu se compară titlurile părților, este și anterioritatea sau posterioritatea ei față de titlul invocat de intimata – reclamantă.

7. Soluția adoptată în recurs și temeiul legal al acesteia

Având în vedere toate considerentele expuse, în temeiul art. 312 alin. (1) C.pr.civ., Înalta Curte a respins recursurile formulate potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 ca nefondate, mai puțin recursul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S., care a fost respins ca tardiv formulat.